

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Olomoucký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Šumperk, Vrchlického 22

Vrchlického 22, 787 01 Šumperk

Identifikátor školy: 600 148 441

Termín konání komplexní inspekce: 25., 26. a 28. únor, 1. a 4. březen 2002

Čj.	135 49/02-005133
Signatura	km5cv106

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Šumperk, Vrchlického 22 byla zařazena Školským úřadem Šumperk do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jako příspěvková organizace posledním platným rozhodnutím čj. 27/99-B-01 ze dne 18. 8. 1999.

Ve školním roce 2001/2002 má osmnáct tříd 1. - 9. ročníku s průměrným počtem 23 žáci na jednu třídu a s celkovým počtem 415 žáků. Kapacita školy je využita na 75,5 %. Škola sdružuje školní družinu (ŠD) s kapacitou 120 žáků a školní jídelnu (ŠJ) s kapacitou 850 jídel. Objekt školy tvoří dvě budovy oddělené místní komunikací.

Ve školním roce 2001/2002 se vyučují všechny třídy 1. - 9. ročníku podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Ve školním roce 2000/2001 bylo zahájeno na 2. stupni rozšířené vyučování výpočetní techniky. Třídy VI. B a VII. B se vyučují podle upraveného učebního plánu, který škola pro toto zaměření zpracovala a MŠMT jej následně schválilo pod čj. 15 998/2000-22. Škola ukončuje svou jazykovou profilaci, podle učebního plánu pro třídy s rozšířeným vyučováním jazyků čj. 16 333/96-22-21 se vyučuje jen třída IX. A.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Česká školní inspekce (ČŠI) posuzovala kvalitu vzdělávání na základě hodnocení podmínek a průběhu výuky ve třídách 1. a 2. stupně v následujících předmětech:

- český jazyk v 1. – 9. ročníku
- anglický jazyk ve 4. – 7. a 9. ročníku
- německý jazyk ve 7. – 9. ročníku
- matematika v 1. - 9. ročníku
- prvouka ve 2. a 3. ročníku
- chemie v 8. a 9. ročníku
- přírodopis v 6., 8. a 9. ročníku
- zeměpis v 6. – 8. ročníku
- dějepis v 6. – 9. ročníku
- praktické činnosti v 1. – 3. a 5. – 9. ročníku
- informatika v 6. - 9. ročníku

ČŠI dále sledovala úroveň péče o integrované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a výchovně-vzdělávací činnost ve školní družině. Podkladem pro hodnocení byla i kontrola povinné a další vedené dokumentace, písemných záznamů v sešitech žáků, kontrolních prací, laboratorních prací, žákovských knížek a deníčků.

Český jazyk a matematika – 1. stupeň

Učební látka je podrobně rozpracována do časových plánů, tematické rozvržení učiva koresponduje s učebními osnovami. V důsledku odlišností obsahu používaných učebnic a požadavků učebních osnov deklarovaného vzdělávacího programu však nebylo vždy důsledně diferencováno základní a rozšiřující učivo, v českém jazyce nebylo naplánováno probírání tematického celku o slovním přízvuku (3. ročník). Odstranění uvedených nedostatků bylo s vedením školy projednáno.

Materiální zabezpečení výuky je na odpovídající úrovni. Fond učebních pomůcek je vzhledem

k počtu tříd dostatečný, s přihlédnutím k finančním možnostem školy je postupně doplňován. V nižších ročnících však chybí nástěnné tabule psacího písma. Učitelé v hojně míře využívali vlastnoručně vyrobený obrazový materiál a dvojrozměrné učební pomůcky. Používané učebnice korespondují se zvoleným vzdělávacím programem.

Vyučovací hodiny svou strukturou odpovídaly stanoveným výukovým cílům. Výběr, sled a množství informací byly přiměřené náročnosti učiva a specifickým podmínkám jednotlivých tříd. U vyučujících byl patrný rozdílný přístup k volbě metod a forem práce. Ke kladům zhlédnutých hodin patřilo efektivní využití mezipředmětových vztahů se zaměřením na osobnostní rozvoj, netradiční provádění analýzy a syntézy slabik a slov, zapojení prvků hudební výchovy, užití srovnávací metody spojené se společným vyhodnocením získaných poznatků. Pozitivně je hodnoceno diferencování učebních úloh z hlediska jejich obtížnosti, zařazování prvků činnostního učení, skupinová práce v kruhu orientovaná na rozvoj logického myšlení. Didaktický efekt přineslo zařazování diskuzní metody při společném řešení problémových úloh.

Negativní je nedůsledné vysvětlení zadané samostatné práce, dílčí metodické chyby ve výuce psaní a v algoritmu řešení slovních úloh i frontální způsob výuky spojený s užíváním metod založených na kladení otázek, jejichž formulace nutí žáky k jednoslovným odpovědím.

Kontrola žákovských sešitů a zápisů v žákovských knížkách prokázala rozdílnou, v některých případech nízkou úroveň grafické úpravy žákovského písma. Žákovské písemnosti jsou opravovány včetně kontroly následných oprav žáků.

Žáci byli vhodně motivováni především aktualizací učiva, úvodním zařazováním písni, pohybových prvků a didaktických her zaměřených na rozvoj smyslového vnímání. Aktivizačně působila beseda spojená s výchovným využitím lidových zvyků a obyčejů, motivačního účinku bylo dosaženo efektivním propojením mluvnického a matematického učiva.

Úroveň vědomostí a dovedností žáků byla hodnocena především známkami, zvláště v nižších ročnících se žákům dostávalo časté pochvaly, což kladně ovlivnilo jejich zájem o učení. Komunikace mezi učitelkami a žáky byla přirozená, bylo však pozorováno ojedinělé okřikování žáků či ironizování jejich výkonů. Možnost souvislého ústního projevu a vyjádření vlastního názoru měli žáci především v hodinách čtení a literární výchovy a ve vyučovacích hodinách, do kterých byly zařazovány besedy nebo skupinová práce spojená s jejím společným vyhodnocením.

Výuka českého jazyka a matematiky na prvním stupni má velmi dobrou úroveň.

Český jazyk – 2. stupeň

Učební osnovy jsou rozpracovány do tematických plánů (mimo literární složku předmětu). Vyučovány jsou všechny složky předmětu, obsahové duplicity nebyly zjištěny. Téměř veškerá sledovaná výuka byla pečlivě připravena.

Materiální zajištění sledované výuky bylo na velmi dobré, až vynikající úrovni, většina učitelek ve vyučovacích hodinách účelně využívala jak školní, tak vlastní pomůcky a odborné texty. Žáci pracovali s jednotnou řadou učebnic, k dispozici měli i pracovní sešity. Vhodně bylo využito i nástěnného materiálu v učebnách.

Většina hospitované výuky se vyznačovala promyšlenou stavbou, kdy v úvodu nastolené téma vyučovací hodiny bylo v jejím závěru zcela naplněno. Žáci pod nenásilným vedením zkušených učitelek, které stály v pozadí jednotlivých činností, naplňovali strukturu hodiny sami. Učitelky dosahovaly vytčených cílů s pomocí vysoce efektivních metod práce (vytváření prostoru pro formulování vlastních myšlenek a představ o daném tématu, možnost vyjádření vlastního názoru na pregnantně formulovaný problém, vyvozování obecných závěrů na základě konkrétních znalostí vycházejících z praktických příkladů i kladení přesně formulovaných

otázek s problémem). Pozornost žáků učitelky udržovaly častým střídáním skupinových, individuálních i frontálních činností. Motivačními stimuly bylo především ocenění snahy nejen dobrých, ale i některých slabších žáků a klasifikace aktivity a plnění úkolů v hodině. Velká pozornost byla věnována i úvodní motivaci. Komunikace mezi žáky a učitelkami byla pozitivní, probíhala v rovině přátelství a přirozeného respektování.

ČŠI v menší míře pozorovala výuku s dominujícím výkladem učitelky, kdy byl vytvořen jen velmi malý prostor pro vyjádření názoru žáků. Ve výuce byly aplikovány i některé herní a aktualizací prvky, celkově však použité jednotvárné metody a formy práce vedly k postupné nepozornosti a narůstajícímu neklidu žáků. Vstupní motivace v těchto vyučovacích hodinách většinou probíhala v podobě her, průběžná motivace byla zpravidla opomíjena. ČŠI hodnotí jako nevhodnou neosobní komunikaci učitelky směrem k žákům.

Hodnocení výsledků vzdělávání je prováděno ve všech složkách předmětu, je vyvážené a přiměřené. Učitelky aplikují ve výuce slohové práce, u devátých ročníků normalizované testy. Zápisy v sešitech žáků nejsou učitelkami vždy důsledně opravovány.

Jako velmi pozitivní hodnotí ČŠI skutečnost, že škola vlastní počítačové programy pro výuku českého jazyka, při jejich aplikaci si žáci mohou prověřit své vědomosti a dovednosti.

Žáci se zapojují do Olympiády z českého jazyka, do recitační soutěže a do literárních soutěží regionálního a celostátního charakteru. V rámci výuky předmětu škola absoluuje divadelní představení.

Výuka českého jazyka byla na velmi dobré úrovni.

Cizí jazyky - anglický jazyk, německý jazyk

Předměty jsou plánovány v souladu se vzdělávacím programem. Ve třídě IX. A dokončuje škola výuku podle učebního plánu pro třídy s rozšířeným vyučováním jazyků. Výuka je dále podporována nepovinnými předměty a zájmovými kroužky. Každoročně jsou pro žáky vybraných ročníků pořádány týdenní intenzivní jazykové kurzy. Časově tematické plány učiva umožňují koordinaci výuky jednotlivých ročníků a zohledňují individuální zvláštnosti skupin a jedinců. Bezprostřední příprava na výuku byla ve sledovaných hodinách kvalitní a promyšlená.

Soutěživé prvky, mezipředmětové vztahy, aktualizace a diferenciací výuky zvyšovaly její efektivitu. Zařazením zpěvu, her, audiovizuální techniky, střídáním činností a účelnou rytmizací výuky byly ve většině sledovaných hodin vytvořeny kvalitní psychohygienické podmínky. Menší částí hodin, hlavně na 2. stupni, chyběla častější a účinnější relaxace.

Výuka probíhala převážně v odborných učebnách (jedna pro výuku německého a dvě pro výuku anglického jazyka). Část výuky byla realizována v kmenových učebnách, v případě potřeby je využívána i učebna výpočetní techniky. Odborné učebny jsou vybaveny audiovizuální technikou, která byla v průběhu hodin účelně využívána, obrazovým materiálem, nástěnnými mapami zeměpisnými i gramatickými a vhodně uspořádaným nábytkem. Učitelé mohou při výuce používat i cizojazyčné časopisy, různé učební pomůcky a magnetickou tabuli.

Vyučujícím se vhodnou volbou metod a forem práce většinou dařilo aktivizovat žáky, rozvíjet jejich komunikativní schopnosti a vzbuzovat zájem o předmět. Rezervy některých hodin na 2. stupni byly v nadbytečné dominanci vyučujících, důrazu na znalostní pojetí výuky a převaze frontálních metod. Výuka na 1. stupni odpovídala filosofii zvoleného učebního programu, převažovala samostatná a skupinová práce žáků.

V hodinách byli žáci motivováni k efektivnější práci častými pochvalami, aktualizací učiva,

mezipředmětovými vztahy, zařazováním zajímavostí, herních a soutěživých prvků. Některým hodinám chyběla promyšlenější aktualizace a více pozitivního hodnocení. Nedostatkem bylo i většinou chybějící závěrečné zhodnocení práce třídy. Žáci také nebyli pravidelně vedeni k sebehodnocení vlastní práce.

Výrazným kvalitativním prvkem sledované výuky byla komunikace. Vyučování většinou probíhalo důsledně v cizím jazyce. Žákům byl poskytován velký prostor pro rozvoj a procvičování jejich cizojazyčných dorozumívacích schopností a dovedností. Dialogy mezi učitelkami a žáky a mezi žáky navzájem měly zpravidla vysokou úroveň. Atmosféra většiny hodin byla příjemná a tvůrčí. Dohodnutá pravidla jednání byla vzájemně respektována.

Sledovaná výuka anglického a německého jazyka měla velmi dobrou úroveň.

Matematika – 2. stupeň

Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám schváleného vzdělávacího programu. Porovnáním zpracovaných tematických plánů učiva nebyla zaznamenána obsahová duplicita, kontrolou třídních knih bylo ověřeno plnění učebních osnov. Kladně je hodnoceno, že žáci třídy IX. B mají možnost upevňovat a prohlubovat své znalosti v rámci volitelného předmětu cvičení z matematiky.

Kabinet je vybaven učebními pomůckami v dostatečné míře, některé jsou již zastaralé, ale funkční. Škola žákům poskytla vhodné učebnice.

Struktura sledovaných vyučovacích hodin odpovídala věku žáků a výukovým cílům. Učivo bylo interpretováno věcně i odborně správně. Vyučování bylo řízeno srozumitelnými pokyny, sled a výběr informací byl většinou přiměřený náročnosti učiva. Převažovala frontální výuka, při níž se přímá práce vhodně střídala se samostatnými činnostmi. Ojedinele zařazovaná skupinová práce účelně rozvíjela kooperaci mezi žáky a přispívala ke zvýšení efektivity vyučovacího procesu. Způsob ověřování pochopení nového učiva byl dostatečně promyšlen, otázky při zkoušení žáků nebyly zpravidla zaměřeny jen na pamětné zvládnutí učiva, ale i na pochopení vztahů a souvislostí. Výuka se většinou vyznačovala dobře promyšlenou organizací a vhodně použitými metodami a formami práce, příhodným pracovním tempem, společným vyvozováním učiva a častým poskytováním zpětné vazby. Diferenciace zadávaných úkolů podle výkonnosti žáků byla zaznamenána jen ojedinele. Motivační funkce hodnocení byla ve vyučování využívána.

Rezervy v práci některých učitelů se týkaly výraznější vstupní i průběžné motivace žáků (cílený motivační úvod byl pozorován pouze v části vyučovacích hodin) a vytváření dostatečného prostoru pro rozvoj komunikativních schopností žáků. Vyučovací čas nebyl ve všech případech využit efektivně, někdy scházel čas na závěrečné shrnutí učiva a systematizaci poznatků.

Vyučující měli u žáků přirozenou autoritu, všechny charakterizovala zřetelná snaha o pozitivní a citlivý přístup k žákům. Atmosféra ve sledované výuce byla pracovní, až na malé výjimky byli žáci ukázněni a aktivní.

Výuka matematiky byla na velmi dobré úrovni.

Chemie

Týdenní časová dotace předmětu odpovídá učebnímu plánu, v rozvržení učiva do jednotlivých ročníků je zachována kontinuita, k obsahové duplicitě nedochází. Laboratorní práce jsou zařazovány v návaznosti na probíranou učební látku. Protokoly obsahují požadované údaje, jsou kontrolovány a klasifikovány. V průběhu školního roku i v jeho závěru je věnován dostatečný prostor k opakování a upevňování učiva. Volitelné nebo nepovinné předměty

s orientací na chemii škola nenabízí.

Vyučující má platné osvědčení o způsobilosti k nakládání s chemickými látkami a přípravky. Odborná učebna společná pro chemii a fyziku je vhodně zařízená didaktickou technikou, žákovská pracoviště mají instalován rozvod bezpečného napětí, plynu a vody. Učebními pomůckami, chemikáliemi a laboratorním sklem disponuje škola v potřebném množství. Skladování a označení chemických látek je provedeno v souladu s příslušnými předpisy. Předmět je zabezpečen učebnicemi, k samostatné práci žáků byla vhodně využívána i písemná zadání zpracovaná vyučující a prezentovaná pomocí zpětného projektoru.

Tempo výuky, rozsah učiva i způsob jeho prezentace byly ve sledovaných hodinách přiměřené schopnostem žáků. Forma diktování záznamu do sešitu neodpovídá potřebám žáků se specifickou poruchou učení.

Vyučovací jednotky měly klasickou strukturu s jasně formulovaným výukovým cílem. Důraz byl kladen na opakování učiva, vyvození a upevnění nové učební látky. Pravidelně zařazované individuální zkoušení probíhalo souběžně se samostatnou prací ostatních žáků, její společné vyhodnocení mělo formativní charakter a vhodně přispívalo k průběžnému informování žáků o dosažené úrovni jejich znalostí. Při expozici nové učební látky byly vedle převažujících verbálních metod pouze v menším rozsahu využity i metody pozorování a samoučení. Charakter učebních úloh i způsob kladení otázek většinou vhodně směřovaly k rozvoji logického myšlení žáků, vytváření a chápání souvislostí, vyvozování závěrů a jejich zdůvodňování samotnými žáky.

Vstupní motivace se omezovala na sdělení didaktického cíle, systematickému propojování teoretických poznatků s praktickým životem byla věnována menší pozornost. Důrazem na formativní hodnocení samostatné práce byl žákům vytvářen prostor k sebehodnocení. Klasifikace jejich znalostí byla objektivní a zdůvodněná.

Komunikativní dovednosti žáků byly rozvíjeny vhodnou formulací otázek při individuálním zkoušení, frontálním opakování i vyvozování učiva. Interakce však probíhala převážně jen mezi vyučující a neaktivnějšími žáky.

Kvalita výuky je hodnocena jako velmi dobrá.

Zeměpis

Učivo je do jednotlivých ročníků logicky rozčleněno. Po projednání v předmětové komisi byla v 7. ročníku z důvodu optimální přípravy žáků na zeměpisnou olympiádu vhodně provedena částečná úprava tematického časového plánu učiva. Problematika praktického zeměpisu je velmi dobře zpracována v plánu komplexních vycházek a exkurzí.

Výuka je po materiální stránce velmi dobře zabezpečena. Probíhá v kmenových učebnách, které svou úpravou a zařízením vytvářejí podnětné pracovní prostředí. Standardně vybavené zeměpisné sbírky jsou doplňovány zejména novými odbornými publikacemi a videokazetami. Ke zvýšení kvality výuky přispívá vhodný výběr ucelené řady učebnic jednoho nakladatelství.

Typickým znakem výuky byl její činnostní charakter. Efektivní způsob opakování učiva formou samostatné práce žáků byl vhodně spojen se zkoušením, které bylo pravidelně zakončeno zdůvodněním výsledných známek. Při hodnocení byl brán zřetel na úroveň teoretických vědomostí i praktických zeměpisných dovedností. Tematicky vhodné zařazování referátů i společné vyvozování z nich vyplývajících závěrů žáky průběžně motivovalo a přispívalo k rozvoji jejich komunikativních dovedností. Žáci využívali znalosti z jiných předmětů i poznatky, které získali ze sdělovacích prostředků. Vyvozování nového učiva za pomoci individuálních žákovských prací i vhodně volených videonahrávek mělo výrazně aktivizační charakter. V průběhu výuky se ojediněle vyskytly didaktické nedostatky spočívající

v nesprávném způsobu kladení otázek a v čistotě jazykového projevu učitele.

Žáci uplatňují znalosti z předmětu v každoročně organizované zeměpisné olympiádě. V okresním kole této soutěže pravidelně dosahují dobrého umístění. Škola se již čtvrtým rokem účastní náročné zeměpisné soutěže Eurorébus, při níž je využíván také Internet.

Výuka je hodnocena jako vynikající.

Skupina přírodovědných předmětů (přírodopis a prvouka)

Učivo je po konzultaci v metodických orgánech vhodně rozčleněno. Laboratorní práce z přírodopisu jsou plánovány v doporučeném počtu.

Výuku přírodopisu zefektivňuje funkční propojení odborné standardně vybavené učebny s kabinetem. Cíle stanovené učebními osnovami umožňuje plnit fond převážně starších funkčních učebních pomůcek. Podnětné pracovní prostředí pro výuku prvouky vytvářejí prostorné, dobře vybavené a esteticky upravené kmenové učebny. Vhodný výběr ucelené řady učebnic předchází duplicitě učiva a garantuje logickou návaznost tematických celků.

Pro výuku obou předmětů byl charakteristický její aktivní průběh. Efektivita práce spočívala v racionálním využití času při zkoušení žáků, v zařazování tematicky vhodně volených referátů, skupinové práce i ve společném vytváření zápisu učiva. Činnostní způsob výuky žáky průběžně motivoval, vedl k rozvoji jejich komunikativních dovedností. Podle záznamů v žákovských knížkách je v předmětu přírodopis hodnocení žákovských výkonů dostatečně četné, v prvouce jsou žáci hodnoceni známkami v menší míře.

V průběhu výuky se občas projevovaly didaktické nedostatky ve způsobu komunikace učitelek se žáky. Ojedinele chybělo vyhodnocení splnění výukového cíle.

Laboratorní práce z přírodopisu jsou konány v souladu s časovým rozvržením učiva. Odchyly v jejich realizaci jsou projednávány v předmětové komisi. Vhodně připravené předlohy laboratorních protokolů umožňují žákům efektivně využít čas na praktické přírodovědné činnosti. Způsob hodnocení těchto protokolů má motivační charakter.

Škola organizuje nad rámec běžné výuky pro žáky 1. stupně přírodovědnou soutěž, pro žáky 2. stupně biologickou olympiádu. Vhodným doplňkem výuky jsou vycházky a exkurze s přírodovědným zaměřením.

Výuka předmětů přírodopis a prvouka je hodnocena jako velmi dobrá.

Dějepis

Učební osnovy mají učitelé většinou vhodně rozpracovány do tematických plánů. V 7. ročníku je plánování pojato formálně, protože stejný tematický plán je použit ve třídách, které mají rozdílnou hodinovou dotaci předmětu.

Materiální podmínky výuky byly převážně na velmi dobré úrovni, učitelky vhodně využívaly nejrůznější pomůcky, mapy a odborné publikace. Vyučování probíhalo v učebnách, které byly vybaveny autentickým názorným materiálem podněcujícím zájem žáků o předmět.

Sledovaná výuka byla postavena na věcně a odborně správném výkladu učitelek, v němž se ojedinele vyskytly terminologické nepřesnosti. Učitelky zpestřovaly výuku žákovskými referáty. Nepřesná specifikace jejich zadání se však projevila v tom, že referované téma nemělo vždy přímou vazbu na probíranou látku. Dominantní postavení učitelek zpravidla neumožňovalo aktivní zapojení žáků do výuky, což vedlo k jejich klesajícímu zájmu o probírané téma.

ČŠI pozitivně hodnotí zpestřování výuky herními a aktualizacími prvky, prací s názornými

pomůckami, atlasem i mapou včetně aplikace mezipředmětových vazeb. Takto vedená výuka se vyznačovala efektivními metodami, častým střídáním činností a přátelskou atmosférou, což pozitivně ovlivnilo psychohygienu výuky. Klidný projev a akceptace názorů žáků učitelkou posilovaly jejich vzájemnou komunikaci a interakci.

Hodnocení výsledků vzdělávání je vyvážené, některé zápisy v žákovských knížkách jsou obecné. Obsahová náplň žákovských písemností je přiměřená, jejich grafická úroveň značně rozdílná, což souvisí s přístupem vyučujících k jejich kontrole. Kladně je hodnocena účast školy v Olympiádě z dějepisu, pořádání vycházek a výletů do okolí školy a regionů Šumpersko a Jesenicko se zaměřením na zeměpisnou, přírodopisnou a historickou problematiku navštívených míst a realizace dílčích projektů na vybraná historická témata.

Kvalita výuky dějepisu na škole je průměrná.

Praktické činnosti – 1. a 2. stupeň

Předmět je vyučován v souladu s učebním plánem, jeho minimální týdenní hodinová dotace je dodržena. Pestrým výběrem tematických celků jsou vytvořeny příznivé podmínky pro plnění specifických cílů předmětu i rozhodování žáků vyšších ročníků z hlediska jejich profesionální orientace. Praktické dovednosti si žáci 7. - 9. ročníku mohou prohlubovat ve volitelných předmětech technické činnosti, domácnost a informatika.

Pro výuku praktických činností má škola odpovídající prostorové podmínky. Využívá školní dílnu, cvičnou kuchyň, učebnu pěstitelských prací, výpočetní techniky a menší pozemek. Vybavení technickými materiály a některými nástroji, vzhledem k jejich omezenému množství nebo opotřebení, částečně limituje výběr i rozsah praktických činností prováděných ve školní dílně. Zařazení plánovaných činností vcelku odpovídá materiálně-technickým podmínkám předmětu.

Náročnost sledovaných praktických činností odpovídala věku žáků a jejich fyzickým možnostem. Dělením většiny tříd 2. stupně na skupiny jsou ve škole z hlediska bezpečnosti práce a ochrany zdraví žáků vytvořeny vhodné podmínky. Všichni vyučující zařazovali do výuky poučení žáků vztahující se k úrazové prevenci.

Výuka se většinou vyznačovala promyšlenou organizací práce a vhodnou volbou metod ve vztahu k aktuální úrovni praktických dovedností žáků. Převládá činnostní charakter vyučování. Z organizačních forem převažovala samostatná individuální práce se společným námětem, které většinou předcházela vhodná instruktáž a jasné pokyny. Diferenciace úkolů podle náročnosti využito nebylo. Vysoká úroveň organizační i metodické práce vyučujících při vytváření praktických dovedností žáků a jejich vedení k pečlivosti a pořádku na pracovním místě byly zaznamenány v 1. - 3. ročníku. K nedostatkům především na 2. stupni patřily využívání méně účinné slovní instruktáže před praktickou, snaha o rychlé dokončení práce bez dostatečného zřetele vyučujících ke správnosti žáky prováděných činností a nedostatečné respektování názornosti vyučování. Ojedinele byly zaznamenány i odborné nepřesnosti a používání nesprávné terminologie. Teoretické učivo bylo prezentováno srozumitelně, mělo informativní charakter, jeho expozice vycházela ze zkušeností žáků.

Výchovně zaměřené úvodní motivaci ve spojení s rozvojem komunikativních dovedností žáků věnovaly pravidelnou pozornost zejména učitelky nižších ročníků. Všichni vyučující kladli důraz na mezipředmětové vztahy. Zájem žáků byl podporován demonstrací vzorových výrobků, ve vyšších ročnících zejména zaměřením prováděných činností, jejich užitečností pro praktický život. Výkony žáků byly průběžně slovně hodnoceny, kontrola byla často spojována s oceněním snahy, případnou individuální pomocí nebo taktním upozorněním na ojedinelé nedostatky.

Kvalita výuky je na 1. stupni hodnocena jako velmi dobrá, na 2. stupni jako průměrná.

Informatika

V rozvrhu hodin tříd s rozšířeným vyučováním výpočetní techniky (RVVT) je informatika zařazena jako povinný předmět (VI. B – 2 hodiny týdně, VII. B – 3 hodiny týdně). Obsahová náplň předmětu pro třídy s RVVT byla schválena MŠMT. Vhodně zpracované tematické okruhy a jejich rozvržení do jednotlivých ročníků umožňují žákům efektivní činnosti s informacemi, poznávání moderních informačních a komunikačních technologií a rozvoj jejich logického myšlení. Ve třídách VII. A, VIII. A, B a IX. B je informatika zařazena jako volitelný předmět s jednogodinovou týdenní dotací. Učivo předmětu je zde plánováno a probíráno v souladu s doporučeními učebních osnov vzdělávacího programu Základní škola, s ohledem na dosavadní znalosti a zkušenosti žáků v práci s počítačem.

Funkčně řešená odborná učebna výpočetní techniky je dostatečně prostorná a zařízena odpovídajícím vhodně uspořádaným nábytkem. Instalovaná výpočetní technika umožňuje svými technickými parametry a programovým vybavením plně zajistit výuku v naplánovaném rozsahu. Kladně je hodnoceno vybavení učebny LCD panelem, jehož časté použití ve výuce napomáhalo ke zvýšení její výsledné efektivity. Počítače jsou propojeny v lokální síti s připojením na mezinárodní počítačovou síť Internet. Učebna je také využívána pro výuku jiných předmětů (český jazyk, cizí jazyky, praktické činnosti). Žákům byly školou poskytnuty vhodné učebnice. Vedení školy má jasnou koncepci o dalším rozvoji odborné učebny a využití počítačové techniky ve škole.

Ve výuce, která byla vedena odborně správně a přiměřeně věku i schopnostem žáků, výrazně převažovalo samostatné činnostní učení. Vyučující volili optimální tempo práce a správné metodické postupy. Frontální výklad byl doplňován individuálním přístupem k žákům při jejich samostatné práci. Kooperace mezi žáky byla podporována, velmi dobře byla uplatňována oboustranná zpětná vazba mezi učiteli a žáky, kterým byl vždy ponechán prostor pro diskusi a obhajobu názorů. Činnosti, na kterých procvičovali probírané pracovní operace, je vhodně motivovaly a povzbuzovaly jejich zájem a aktivitu. Z pohledu zásad psychohygieny výuky byla v učebně v některých hodinách příliš vysoká teplota, zařazování vhodných relaxačních prvků bylo učiteli zpravidla uplatněno. Nevhodné bylo občasné diktování zápisu učiva.

Učitelé svým přístupem k žákům pozitivně ovlivňovali psychosociální podmínky výuky. Jejich verbální i neverbální projev byl kultivovaný. Vedli žáky s porozuměním a trpělivě, výsledky práce žáků objektivně a motivujícím způsobem hodnotili. Žáci pracovali soustředěně a se zájmem.

Výuka informatiky měla vynikající úroveň.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu vzdělávání ve sledovaných předmětech jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY
--

Charakteristika školní družiny

- Součástí školy je školní družina (ŠD) se třemi odděleními.
- Počet přihlášených, zapsaných a vykazovaných žáků nepřesahuje stanovený limit. Ke dni inspekce byli do ŠD zařazeni 74 pravidelně a 3 nepravidelně docházející žáci.

- Školní družina zajišťuje ranní a odpolední provoz, prázdninový provoz je zabezpečován podle zájmu žáků a jejich rodičů.
- Na částečnou úhradu neinvestičních nákladů spojených s provozem školní družiny stanovil zřizovatel rodičům žáků pevný měsíční příspěvek.

Podmínky výchovně-vzdělávací činnosti

Vychovatelky školní družiny splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, vedoucí vychovatelka je určena. Jejich specializace a odborné dovednosti pozitivně ovlivňují kvalitu vzdělávací práce družiny.

Činnost dvou oddělení družiny probíhá v samostatné budově. Herny, jejichž prostor je variabilně využíván, jsou funkčně a esteticky zařízené. Prostředí je podnětné, žáci se na něm výtvarně spolupodílejí. Stísněné prostorové podmínky herny v hlavní budově však neodpovídají přijatému počtu žáků. Družina také využívá školní tělocvičnu a hřiště. Vybavení ŠD herním a výtvarným materiálem i konstrukčními stavebnicemi je na odpovídající úrovni, jejich fond je pravidelně doplňován.

Stanovený režim dne je vyvážený, zásady bezpečnosti a psychohygieny včetně pitného režimu jsou respektovány. Pobyt dětí venku je zařazován v dostatečné míře.

Výchovně-vzdělávací činnost se řídí podrobně zpracovaným celoročním plánem, ve kterém jsou zahrnuty všechny oblasti práce družiny v daném školním roce. Řízení ŠD rovněž vychází z měsíčních plánů (obsahují metodickou a kontrolní činnost vedoucí vychovatelky) a z týdenní skladby zaměstnání.

Provoz zařízení je vhodně časově rozvržen, dětem a jejich rodičům vyhovuje. Povinná dokumentace je řádně a přehledně vedena. Vychovatelky se zúčastňují jednání pedagogické rady, žákům i jejich rodičům jsou informace předávány rychle a úplně.

Zájmová činnost školy nenarušuje výchovně-vzdělávací program ŠD. Družina se na veřejnosti prezentuje řadou sportovních a kulturních akcí. Při jejich organizaci spolupracuje v rámci metodického obvodu s družinami okolních škol, spolupracuje též s Domem dětí a mládeže Vila Doris Šumperk.

Organizace a průběh výchovně-vzdělávací činnosti

Metody a formy práce byly vhodně voleny v závislosti na průběhu a obsahu dopoledního vyučování. Odpovídaly daným podmínkám a složení oddělení, respektovaly požadavky na specifickou pedagogickou ovlivňování volného času dětí. Vychovatelky vytvářely náležitý prostor pro individuální i skupinovou práci. Organizace činností umožnila všem aktivní spoluúčast a seberealizaci, žákům byl ponechán dostatek času pro jejich spontánní aktivity.

V rámci odpočinkové činnosti byly voleny postupy odpovídající individuálním potřebám a stupni únavy žáků. Rekreační činnost byla orientována na rozvoj smyslové výchovy. Bylo využito emocionálního účinku čtených příběhů, aktivita a tvořivost žáků byly rozvíjeny zařazováním nejrůznějších dramatických cvičení a improvizací zaměřených na soustředěné a přirozené jednání.

Manipulační dovednosti si žáci procvičovali prací s papírem, barvou a přírodninami. Pozitivní komunikační prostředí bylo navozeno především při vytváření společného programu a směřovalo k rozvíjení aktivity a tvořivosti žáků. Motivace dětí ke všem sledovaným činnostem byla aktivizující a podnětná, možnost pro vyjádření vlastního názoru měli žáci především při skupinové práci.

Celkové hodnocení podmínek a organizace výchovně-vzdělávací činnosti školní družiny

Plánování výchovně-vzdělávací činnosti školní družiny je funkční. Personální zajištění je vynikající, materiální podmínky velmi dobré. Zvolené formy a metody práce ve sledovaných činnostech podporovaly aktivitu a samostatnost žáků.

Činnost školní družiny je na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Areál školy vytváří velmi dobré podmínky pro realizaci výchovně-vzdělávacího procesu. Škola má dostatek vhodných prostor pro výuku, relaxaci žáků (hlavně 1. stupně) uvnitř budov i venku. Prostředí kmenových i odborných učeben je estetické a podnětné, stejně jako další prostory školy. Psychohygienické a didaktické požadavky rozvrhu jsou ve většině případů respektovány, nevhodně je zařazena pouze výuka cizích jazyků v posledních vyučovacích hodinách. Pozitivně působila většinou odpovídající skladba vyučovacích hodin, optimální tempo výuky a vhodné pracovní klima. Typickým znakem výuky ve třídách 1. stupně bylo využívání metody hry a zařazování relaxačních technik.

Personální zajištění výuky je velmi dobré. Z celkového počtu vyučovacích hodin je 6,5 % odučeno nekvalifikovanými učiteli, tato skutečnost však neměla negativní dopad na výslednou kvalitu výuky. Výrazná podpora je dána oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, kteří se zúčastňují akreditovaných vzdělávacích akcí. Při jejich výběru vedení školy přihlíží k potřebě zajistit optimální personální podmínky pro uskutečňování vybraného vzdělávacího programu i s ohledem na novou profilaci školy. Začínajícím učitelům je prostřednictvím uvádějících kolegů poskytována patřičná odborná i metodická pomoc. Uplatňovaný styl řízení, s definovanými kompetencemi jednotlivých zaměstnanců a opírající se o důslednou kontrolní činnost, je funkční a podporuje iniciativu a tvořivost pracovníků. Kvalita práce pedagogů je průběžně sledována, systém jejich pravidelného hodnocení je realizován.

Výuka probíhá podle zvoleného vzdělávacího programu, týdenní hodinové dotace sledovaných předmětů jsou v relaci se schválenými učebními plány. Koncepce rozvoje školy vychází z analýzy předchozího stavu a je každoročně rozpracována do ročních plánů práce. V souladu se zaměřením školy obsahují priority na příslušný školní rok. Účelně je koordinována i činnost metodických orgánů. Vyhodnocení plnění stanovených úkolů a cílů je součástí výroční zprávy a pravidelných jednání pedagogické rady.

Dokumentace zahrnující oblast organizování je zpracována systematicky a na profesionální úrovni. Povinnosti jednotlivých pracovníků vymezené v organizačním řádu plně korespondují s jejich právy a kompetencemi zakotvenými v řádu školy. Náplně práce zaměstnanců odpovídají kompetencím obecně stanoveným v úvodu organizačního řádu, jednotliví pracovníci s nimi byli průkazným způsobem seznámeni. Vytvořená organizační struktura je funkční, zahrnuje všechny pracovníky školy.

Klasifikační řád je zpracován v souladu v platnou legislativou, umožňuje hodnocení známkou i slovně. Dokumentace vztahující se k výchovně-vzdělávacímu procesu je vedena řádně a přehledně. Dílčí nedostatky ve vedení katalogových listů bylo s vedením školy projednáno a v průběhu inspekce odstraněny.

Poradní orgány vedení školy (pedagogická rada, porady vedení, metodické sdružení a předmětové komise) jsou funkčně zavedeny, svou činností napomáhají úspěšnému řízení. Informační systém umožňuje rychlý a spolehlivý přenos informací uvnitř školy i k zákonným zástupcům žáků, má zpětnovazební charakter. Škola efektivně využívá i dalších možností, jak

informovat veřejnost o své činnosti (výroční zpráva, www stránky, bulletin, prezentace školy divadelním představením, kontakty s rodiči žáků blízké mateřské školy). Všechny tyto aktivity ve vztahu k veřejnosti mají přímý dopad na život školy (např. v podobě neklesajícího počtu dětí zapsaných do prvních ročníků).

Funkčnost kontrolního systému školy je založena na důsledném a prokazatelném vyhodnocování plnění stanovených úkolů. Rezervy v kontrolní činnosti však byly zjištěny v oblasti hospodaření školy (viz následující kapitola).

Hospitační činnost je zaměřena na celou oblast výchovně-vzdělávací práce školy. Zvýšená pozornost je věnována začínajícím učitelům. Na jednáních pedagogické rady a provozních poradách jsou učitelé vedením školy pravidelně seznamováni se závěry z hospitační činnosti. ČŠI pozitivně hodnotí, že zobecněná zjištění z hospitačí jsou stručně uvedena také ve výroční zprávě. Vedení školy funkčně využívá poznatky z kontrolní činnosti při hodnocení pracovníků, zejména v souvislosti s přiznáváním nenárokových složek platu. Přihlíží též ke kvalitě práce vedoucích metodických orgánů a výchovné poradkyně.

Škola využívá v 1. ročníku a v předmětu matematika ve všech ročnících vlastní evaluační nástroje. Na jejich základě přijímá opatření k odstranění nedostatků. Ve školním roce 2000/2001 provedla prostřednictvím testů Kalibro ověřování vědomostí žáků 7. a 9. ročníku s následnou analýzou výsledků testování.

Vedení školy vytváří velmi dobré podmínky pro zvyšování kvality výchovně-vzdělávacího procesu.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Kontrola využívání rozpočtových prostředků přidělených škole ze státního rozpočtu na neinvestiční výdaje (NIV) se zaměřila na účetní období roku 2001. Celkový rozpočet NIV školy byl v rámci závazných ukazatelů rozpočtu na rok 2001 dodržen, u ostatních plateb za provedenou práci (OPPP) došlo k nedočerpání přidělených prostředků ve výši 170,-- Kč, které nebyly odvedeny k termínu vyúčtování dotace do státního rozpočtu.

Kontrolou Výkazu zisku a ztráty příspěvkových organizací k 31. 12. 2001 byl zjištěn kladný hospodářský výsledek ve výši 24.500,-- Kč.

Finanční prostředky ze státního rozpočtu ve výši 8,530.000,-- Kč pokrývaly 64 % celkových NIV školy. Mzdové a doprovodné náklady činily 97 % a ostatní neinvestiční výdaje 3 % z přidělené dotace v roce 2001. Finanční prostředky z dotace ze státního rozpočtu byly až na částku 170,-- Kč u OPPP plně vyčerpány. Zbývající část hospodaření školy (36 %) byla kryta finančními prostředky z dotace zřizovatele, z fondů hmotné stimulace a z hospodářské činnosti.

Kontrolou hospodaření s prostředky fondu kulturních a sociálních potřeb (FKSP) v roce 2001 byly zjištěny následující nedostatky. V rozporu s platnými právními předpisy bylo z fondu čerpáno na nákup kancelářských pomůcek pro zaměstnance školy, byl poskytnut příspěvek za opotřebení lyžařské výstroje a proplacen lyžařský výcvik dvěma dětem zaměstnanců školy. Dále bylo jednomu zaměstnanci přispěno v hotovosti na zahraniční rekreaci dle dokladu, který zněl na jméno manžela. Na účtu 243-Běžný účet FKSP nebyly účtovány kromě rekreací, zákonného přídelu, úroku a poplatků žádné jiné příjmy a výdaje. V měsíci prosinci 2001 byly

úhrnnou částkou převedeny ze základního běžného účtu na účet 243-Běžný účet FKSP příjmy a výdaje, které byly v průběhu roku vypláceny z pokladny z prostředků na provoz školy. Tyto částky nesouhlasí s tvorbou a čerpáním FKSP na účtu 912-FKSP za rok 2001 a ani nebyly v průběhu kontroly náležitě doloženy. Tím došlo k porušení platných právních předpisů a neoprávněnému čerpání prostředků ze státního rozpočtu.

Hodnocení efektivnosti čerpání mzdových prostředků

Mzdové náklady včetně zákonného sociálního pojištění a zákonných sociálních výdajů tvořily podstatnou část čerpání NIV (97 %) z celkově přidělených finančních prostředků ze státního rozpočtu v roce 2001.

Dodržení závazných ukazatelů v oblasti mzdové regulace bylo kontrolováno porovnáním ukazatelů stanovených Okresním úřadem v Šumperku v rozpisu rozpočtu na rok 2001 po úpravě k 30. 11. 2001 se statistickým výkazem Škol (MŠMT) P 1-04 k 31. 12. 2001 o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. - 4. čtvrtletí 2001.

Limit prostředků na platy a limit prostředků na ostatní platby za provedenou práci (OPPP) byly v roce 2001 dodrženy. Limit prostředků na platy byl vyčerpán v plné výši, limit prostředků na OPPP nebyl dočerpán o 170,-Kč. Limit počtu pracovníků byl rovněž dodržen. Vykázáno bylo celkem za organizaci 38,915 přepočteného počtu pracovníků ze státního rozpočtu, limit činil 40,398 přepočteného počtu pracovníků. Škola vykazuje úsporu 1,483 pracovníků, která se týkala převážně ostatních zaměstnanců školy, a proto neovlivnila negativním způsobem kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu.

V oblasti statistického výkaznictví bylo dále zjištěno, že údaje ve výkazu Škol (MŠMT) P 1 - 04 o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. - 4. čtvrtletí 2001 nejsou správně vykázány, v návaznosti na údaje ve mzdových listech a mzdových rekapitulacích, mzdové prostředky čerpané u OPPP. U této položky (řádek č. 0128 - ostatní zdroje), v důsledku chybného účtování, jsou uvedeny u občana vykonávajícího ve škole civilní službu kromě mzdových nákladů (služného) i ostatní zákonné sociální náklady (stravné, příspěvek na ošacení, aj). Tím byly zkresleny mzdové náklady v daném roce a došlo tak k porušení platných právních předpisů.

Kontrolou personální a mzdové agendy za rok 2001 bylo zjištěno, že je vedena přehledně a dostačujícím způsobem. Zařazování zaměstnanců do platových tříd a platových stupňů bylo namátkově prověřeno u 35 zaměstnanců (81 % z celkového počtu zaměstnanců), z toho 20 pedagogických a 15 ostatních. Dále bylo u všech zaměstnanců zkontrolováno přiznávání příplatků za vedení, zvláštních příplatků, osobních příplatků, příplatků za dělenou směnu a výplata dalších platů. Poskytování těchto složek platu a zařazení do platových tříd a platových stupňů byly v souladu s platnými právními předpisy.

Při kontrole nenárokových složek platu bylo zjištěno, že organizace má vypracována kritéria pro poskytování osobních příplatků a kritéria pro poskytování mimořádných odměn, a to jako samostatnou přílohu k vnitřnímu platovému předpisu ze dne 1. 8. 1999, který nabývá účinnost ke stejnému datu. Nenárokové složky platu činily 11 % z celkově vyplacených mzdových prostředků (bez OPPP) poskytnutých ze státního rozpočtu za rok 2001. Čerpání nenárokových složek platu bylo v optimálním poměru (83 % osobní příplatky a 17 % odměny).

Osobní příplatky jsou stanoveny písemně, ve sledovaném období byla jejich výše dvakrát přehodnocena. K podstatnému navýšení došlo v měsíci červnu, organizace však dodržela stanovených 50 % platového tarifu nejvyššího platového stupně dané platové třídy. Vyplacené mimořádné odměny byly písemně podloženy a řádně zdůvodněny splněním mimořádných úkolů.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Přidělené finanční prostředky na ostatní neinvestiční výdaje (ONIV) ze státního rozpočtu ve výši 249.000,-- Kč tvořily 3 % z NIV. Dle zkontrolovaných výdajových pokladních dokladů a přijatých faktur byly použity především na úhradu výdajů spojených s nákupem osobních ochranných pracovních prostředků, s proplácením cestovních náhrad zaměstnancům, s dalším vzděláváním pedagogických pracovníků, s proplácením kurzů plavání pro žáky, se zákonným pojištěním a s pořízením učebnic a učebních pomůcek. Na jednoho žáka tak připadalo v průměru 124,-- Kč za učební pomůcky. Jednalo se zejména o nákup učebnic, slovníků, balíčků se školními potřebami pro budoucí žáky prvního ročníku, videokazet, CD, map a jiných učebních pomůcek pro výuku cizích jazyků, českého jazyka, matematiky, zeměpisu, dějepisu, přírodopisu a hudební výchovy.

Práce učitelů s integrovanými žáky byla zohledněna v osobních příplatcích a zároveň byly pro tyto žáky nakoupeny učební pomůcky v celkové hodnotě 1.500,-- Kč.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

V kontrolovaném roce 2001 byly škole přiděleny a plně vyčerpány účelově vázané finanční prostředky na další vzdělávání pedagogických pracovníků ve výši 24.800,-- Kč. Jejich čerpání bylo v souladu s prioritami stanovenými vedením školy pro oblast dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Překročení čerpání ve výši 149,-- Kč bylo uhrazeno z rezervního fondu.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

V kontrolovaném roce 2001 nebyly škole poskytnuty žádné investiční prostředky ze státního rozpočtu.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o hospodaření školy obsahuje rozpis příjmů a výdajů za školní rok 2000/2001, nikoliv za uzavřený kalendářní rok vzhledem v návaznosti na účetní výkazy.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Mzdové prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu byly ve sledovaných oblastech a u namátkově kontrolovaných zaměstnanců vynakládány efektivně. Chybné výkaznictví negativním způsobem neovlivnilo výsledné čerpání mzdových prostředků. Při čerpání finančních prostředků z fondu kulturních a sociálních potřeb došlo k jejich neoprávněnému použití. Ostatní finanční prostředky čerpané ze státního rozpočtu byly čerpány efektivně. Zjištěné nedostatky zásadním způsobem negativně neovlivnily celkové hospodaření školy.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Péče o individuálně integrované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Ve smyslu Metodického pokynu k integraci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do škol a školských zařízení čj. 16138/98-24 eviduje škola ke dni inspekce celkem 29 integrovaných žáků (viz tabulka). Ve všech případech je integrace uskutečněna se souhlasem zákonných zástupců žáků a je podložena platnými odbornými posudky pedagogicko-psychologické poradny (PPP).

Škola	Počet integrovaných žáků	Druh zdravotního postižení *
1. stupeň	10	10 SVPU
2. stupeň	19	19 SVPU
Celkem	29	29 SVPU

* SVPU - specifická vývojová porucha učení

Hodnocení poskytované speciální péče bylo provedeno na základě kontroly vedené dokumentace, žákovských sešitů, účastí ve výuce sledovaných předmětů a při doučování žáků se SVPU.

Péči o žáky se SVPU koordinuje výchovná poradkyně, která vede jejich evidenci, sleduje platnost odborných posudků, vyhotovení individuálních vzdělávacích plánů a zpracovává ekonomické podklady pro zabezpečení speciální péče. Zajišťuje spolupráci mezi školou a pedagogicko-psychologickou poradnou, iniciuje případná odborná vyšetření žáků. Tematika SPVU je zařazována na jednání metodických orgánů, pozornost je věnována vzájemnému předávání zkušeností a informací ze vzdělávacích akcí zaměřených k této problematice. Odlišný přístup vyučujících 1. a 2. stupně v zaměření speciální péče při doučování žáků svědčí o rezervách v jejich vzájemné spolupráci. Soustředění části podkladové dokumentace pouze u výchovné poradkyně není dostatečně funkční.

Na základě závěrů odborného vyšetření v PPP byly pro všechny integrované žáky zpracovány individuální vzdělávací plány. Jejich struktura je jednotná, kvalita zpracování je různá. Obsahují postupy a úkoly pro výuku českého jazyka a cizích jazyků, deklarují případné úlevy a tolerance obtíží, částečně i způsob ověřování znalostí žáků. Postrádají pedagogickou diagnózu zpracovanou vyučujícími, která je významná pro nápravnou péči. Pouze část těchto plánů na 1. stupni obsahuje i úkoly pro ostatní předměty, ve kterých může být výkon žáků z důvodu SVPU negativně ovlivněn. Pozitivní je projednání těchto plánů se zákonnými zástupci, kterým je jejich prostřednictvím dána možnost výběru formy klasifikace žáků (širší slovní hodnocení) ve vybraných předmětech. Účinnost plánem stanovených postupů není vyhodnocována, což snižuje jejich funkčnost a plány tak mají částečně pouze administrativní charakter.

Pro žáky se SVPU škola organizuje doučování. Zabezpečují jej vyučující českého jazyka, z nichž pouze necelá polovina absolvovala specifickou přípravu k provádění nápravné péče. Využívání obecných technik nápravy SVPU byla v rámci sledovaného doučování věnována pozornost pouze na 1. stupni. U žáků 2. stupně byl kladen důraz především na upevňování a procvičování mluvnického učiva, čtení a porozumění čtenému textu. Žáci byli důsledně vedeni k sebekontrolě a práci s jazykovými přehledy a příručkami. Méně byl sledován rozvoj poznávacích funkcí s využitím specifických cvičení. Prováděné činnosti vcelku vycházely z potřeb jednotlivých žáků, vhodně se střídaly v kratších intervalech, byly pravidelně vyhodnocovány. V průběhu sledované výuky především českého jazyka i cizích jazyků byl k žákům se SVPU uplatňován individuální přístup, tento byl patrný i z hlediska zadávání a rozsahu písemných cvičení a většinou i oprav žákovských sešitů. Celkové vybavení školy speciálními pomůckami, texty, alternativními učebnicemi a různými soubory mluvnických cvičení pro nápravnou péči a doučování žáků je velmi dobré, k dispozici jsou i počítačové

výukové programy. Inventář je průběžně doplňován.

Péče o integrované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je zabezpečena na velmi dobré úrovni.

Výchovné poradenství

Výchovná poradkyně splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti i kvalifikační předpoklady pro výkon této funkce. Kromě stěžejních úkolů školního výchovného poradenství zabezpečuje oblast prevence sociálně-patologických jevů a koordinuje péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Plán práce je sestaven v souladu s povinnostmi a kompetencemi vymezenými ředitelkou školy pro výchovné poradenství, jeho plnění výchovná poradkyně průběžně vyhodnocuje. Odpovědně plní rovněž úkoly na úseku profesionální orientace, kde průběžně seznamuje žáky a jejich zákonné zástupce s nabídkou studijních i učebních oborů, využívá názorný informační systém, besedy, individuální rozhovory. Sleduje vývoj zájmu žáků o budoucí povolání. O své činnosti vede písemné záznamy, které dokládají obsah a rozsah její činnosti. Průběžně se zúčastňuje dalšího vzdělávání, poznatky uplatňuje při výkonu své funkce a předává je ostatním vyučujícím.

Úkoly výchovného poradenství jsou zabezpečovány na vynikající úrovni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Podkladová inspekční dokumentace a dotazník pro ředitele před inspekcí
- Dotazník pro rodiče žáků vybraných tříd
- Rozhodnutí Školského úřadu Šumperk o změně zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 27/99-B-01 ze dne 18. 8. 1999
- Zřizovací listina Základní školy Šumperk, Vrchlického 22 vydaná Městem Šumperk s platností od 1. 7. 2001
- Zahajovací výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V3-01 za školní rok 2001/2002
- Projekt – Třída s rozšířeným vyučováním výpočetní techniky a její vazba na výuku výpočetní techniky na středních školách (schváleno MŠMT dne 17. 4. 2000 pod čj. 15998/2000-22)
- Obecně závazná vyhláška Městského zastupitelstva v Šumperku č. 60/98 ze dne 17. 9. 1998 s účinností od 1. 11. 1998 o stanovení příspěvku na částečnou úhradu neinvestičních nákladů mateřských škol, školních družin a školních klubů zřízených městem Šumperk
- Vybraná povinná dokumentace školy: řád školy, rozvrh hodin, třídní knihy školního roku 2001/2002 a školního roku 2000/2001, třídní výkazy a katalogové listy žáků, personální a mzdová dokumentace zaměstnanců (doklady o dosaženém vzdělání, jmenovací dekrety, pracovní náplně, platové výměry, rozhodnutí o přiznání příplatků za vedení, osobních příplatků, zvláštních příplatků a mimořádných odměn), zápisy z jednání pedagogické rady, protokoly o opravných zkouškách, vydaná rozhodnutí ředitelky školy, Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001 s přílohou zprávy o hospodaření školy, dokumentace školní družiny
- Organizační řád ze dne 1. 9. 1999
- Provozní řady odborných učeben
- Klasifikační řád ze dne 13. 11. 2001

- Evidence žáků se SVPU, vybraná podkladová dokumentace k integraci žáků a individuální vzdělávací plány pro školní rok 2001/2002
- Plán a náplň práce výchovné poradkyně pro školní rok 2001/2002, přehled o její činnosti ve školním roce 2001/2002
- Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků školy
- Analýza stavu ZŠ Šumperk, Vrchlického 22 ke zpracování koncepce ze dne 30. 3. 1999
- Koncepce rozvoje školy, plán práce na školní rok 2001/2002 a týdenní plány akcí, plány práce předmětových komisí, učební plány na školní rok 2001/2002, celoroční plán školní družiny, seznam zájmových útvarů a plán soutěží na školní rok 2001/2002
- Plán kontrolní činnosti školního roku 2001/2002
- Plán hospitační vedení školy pro školní rok 2001/2002, hospitační záznamy
- Hospitační záznamy ČŠI
- Tematické plány učiva sledovaných předmětů
- Metodické materiály pro systém exkurzí a vycházek
- Zápisy z provozních porad a zápisy z jednání metodických orgánů školy
- Vybrané deníčky, žakovské knížky, sešity, protokoly laboratorních prací z přírodopisu a chemie za školní rok 2001/2002
- Výkaz Škol (MŠMT) P 1 - 04 za 1. - 4. čtvrtletí 2001
- Mzdové listy za rok 2001 a mzdové rekapitulace za rok 2001
- Vnitřní platový předpis včetně příloh a dodatku ze dne 1. 8. 1999
- Rozpočet po interní úpravě k 30. 11. 2001 (přidělený Okresním úřadem Šumperk, referátem školství)
- Čerpání rozpočtu v roce 2001
- Rozbory hospodaření za rok 2001
- Výkaz zisku a ztráty (v tis. Kč) k 31. 12. 2001
- Roční účetní kniha-účty za období 1-12/2001 (Hlavní kniha-všechny střediska)
- Roční účetní kniha-účty za období 1-12/2001 (Hlavní kniha-středisko 100-SR)
- Účtový rozvrh ZŠ Šumperk, Vrchlického 22
- Příjmové a výdajové pokladní doklady za měsíce listopad a prosinec 2001
- Veškeré výdajové pokladní doklady a přijaté faktury týkající se pořízení učebních pomůcek pro žáky a integrované žáky v roce 2001
- Veškeré výdajové pokladní doklady a přijaté faktury týkající se pořízení ostatních osobních ochranných prostředků v roce 2001
- Veškeré výdajové pokladní doklady týkající se vyúčtování cestovních náhrad v roce 2001
- Výdajové pokladní doklady č.: 10150444, 10150445, 10150446, 10150474, 10150475, 10150476, 10150477 za náhradu z FKSP za opotřebení lyžařské výzbroje při lyžařském výcviku
- Výdajový pokladní doklad č.: 10150536 za příspěvek na rekreaci
- Výdajový pokladní doklad č.: 10150746 na kancelářské a školní potřeby
- Účetní doklad-banka č. 10600025 na převod finančních prostředků z účtu FKSP na běžný účet

- Účetní doklad-banka č. 10600026 na převod finančních prostředků z běžného účtu na účet FKSP
- Účetní doklad-banka č. 10600001 a 10600006 na úhradu dětské rekreace-lyžařský výcvik
- Karta účtu 512 000 100-Cestovné-zdroj ŠÚ, 501 490 100-Pracovní oděvy a ochranné pomůcky, 527 100 100-Příděl do FKSP, 243 100 000-FKSP, 912-Fond sociální (analytické členění) za období 1-12/2001
- Kolektivní smlouva uzavřená mezi ZŠ Šumperk, Vrchlického 22 a Základní organizací Českomoravského odborového svazu pracovníků školství při ZŠ Šumperk, Vrchlického 22, jejíž součástí jsou Zásady pro poskytování příspěvků z FKSP a Návrh rozpočtu na rok 2001

ZÁVĚR

Výuka probíhá podle platných učebních dokumentů. Časové a obsahové rozvržení učiva sledovaných předmětů bylo dodržováno. Ve výuce byly zpravidla používány vhodné metody a formy práce, které odpovídaly výukovým cílům, převažující frontální způsob výuky (především na 2. stupni) byl částečně doplňován aktivizujícími formami práce. Získávání nových poznatků bylo většinou doprovázeno vhodným využitím názorných pomůcek. Z hlediska organizace vyučovacích hodin byly zjištěny rezervy v provádění závěrečného shrnutí učiva a zhodnocení práce žáků. Učitelé svým vstřícným přístupem k žákům pozitivně ovlivňovali psychosociální podmínky výuky. Vzdělávání žáků je hodnoceno jako efektivní, jeho kvalita byla celkově velmi dobrá.

Školní družina vhodně doplňuje výchovně-vzdělávací činnost školy.

Prostorové a materiálně-technické podmínky školy jsou velmi dobré a umožňují plnit zvolený vzdělávací program. Personální podmínky jsou z hlediska stanovené odborné a pedagogické způsobilosti učitelů sledovaných předmětů a vychovatelek ŠD příznivé. Dodržování zásad psychohygieny byla věnována větší pozornost ve vyučovacích hodinách na 1. stupni, celkově byla tato oblast na velmi dobré úrovni. Vedení a motivování pracovníků jsou dostatečně účinné. Systematické plánování vytváří kvalitní podmínky pro další rozvoj výchovy a vzdělávání. Zvolená organizační struktura je funkční a umožňuje efektivní řízení školy. Kontrolní systém poskytuje vedení školy dostatek zpětnovazebních informací o kvalitě výchovně-vzdělávací práce. Rezervy byly zjištěny v oblasti kontroly hospodaření školy. Celkově jsou podmínky výchovně-vzdělávací činnosti na velmi dobré úrovni.

Kontrolou hospodaření s finančními prostředky za období roku 2001 nebylo zjištěno nevhodné vynakládání prostředků ze státního rozpočtu v oblasti mzdových prostředků a ostatních neinvestičních výdajů. Čerpání bylo efektivní a hospodárné s výjimkou vedení FKSP, kde došlo k neoprávněnému čerpání finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu. Z toho vyplývá povinnost odvodu neoprávněně použitých finančních prostředků do státního rozpočtu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Viktor Verner	Mgr. Viktor Verner v. r.
Členové týmu	PhDr. Marcela Hanáková	PhDr. Marcela Hanáková v. r.
	Mgr. Vojtěch Chromeček	Mgr. Vojtěch Chromeček v. r.
	Mgr. Blahoslav Melhuba	Mgr. Blahoslav Melhuba v. r.
	Mgr. Pavel Okleštěk	Mgr. Pavel Okleštěk v. r.
	RNDr. Ladislav Pluskal	RNDr. Ladislav Pluskal v. r.
Další zaměstnanci ČŠI	Miroslava Klčová Zdeňka Turková	

V Šumperku dne 14. března 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 14. 3. 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Nataša Smýkalová

Mgr. Nataša Smýkalová v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Olomouckého kraje odbor školství, mládeže a tělovýchovy	2002-04-02	135 89/02-5133

Jeremenkova 40 a 779 00 Olomouc		
Město Šumperk nám. Míru 1 787 93 Šumperk	2002-04-02	135 90/02-5133

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly vzneseny.